

Fără prejudecăți, despre apă: 1.000 de litri de apă costă cât un litru de cola!

Aparat tehnic

– Domnule Alin Drăgulin, știm că se confundă, deseori, ADI Ecoaqua cu Ecoaqua SA. De fapt, ce conduceți dumneavoastră?

– ADI Ecoaqua reprezintă o asocieră între mai multe unități administrativ-teritoriale, din județele Călărași și Ialomița, în speță 29 din județul Călărași, incluzând Consiliul Județean, municipiile și orașele și 8 din județul Ialomița, între acestea aflându-se și municipiul Urziceni, celelalte fiind comune.

– Bun. De ce s-a făcut această asocieră?

– În scopul de a gestiona în comun serviciul, pentru a avea o operare a acestuia mult mai eficientă. Atunci când

administrezi la comun, ai o arie mai mare și deservești mai multă populație, în mod normal trebuie să apară și eficiența. Al doilea aspect, cel puțin la fel de important ca primul, este atragerea de fonduri europene. Este cunoscut faptul că pe probleme de mediu, marile proiecte europene, mă refer și la cel prezent, Proiectul Operațional de Infrastructură Mare (POIM), nu pot fi accesate decât de către comunități aflate în asociații de dezvoltare intercomunitare (ADI-uri). Spre exemplu din ADI Ecoaqua, pe POIM, avem incluse 33 de unități administrativ teritoriale, care să beneficieze de fondurile europene din acest proiect.

– Am înțeles, faptul că fac parte din această asociație, ADI Ecoaqua, comunitățile pot accesa astfel de fonduri.

– Da. Accesarea se face de către operator, de către firma Ecoaqua SA, însă beneficiarul, în cele din urmă, cel final, este unitatea administrativ teritorială. Pentru că infrastructura creată ca atare, în urma derulării unui astfel de proiect, va rămâne comunității respective.

– Bun. Și voi, ADI Ecoaqua, de fapt ce faceți?

– ADI Ecoaqua are un aparat tehnic. Eu, spre exemplu, ca director executiv sunt conducătorul aparatului tehnic al asociației.

– Adică sunteți un fel de suprastructură?

– Nu. Ca să continui, în mod normal, orice localitate, care își delegează un serviciu de utilitate publică, monitorizează modul în care operatorul își duce la îndeplinire obligațiile din contractul de delegare aferent. Spre exemplu, serviciul de transportul în comun, la Călărași, are o structură în interiorul primăriei care monitorizează modul în care firma de transport își duce la îndeplinire obligațiile. Aparatul tehnic al Asociației înlocuiește cele 37 de structuri de monitorizare a contractului de delegare aferent serviciului de alimentare cu apă și canalizare, pe care localitățile le-ar fi avut dacă nu făceau parte din ADI.

– Am înțeles.

Elemente de cost

– Avem o organigramă de 10 persoane care, repet, suplinește structurile ce ar fi trebuit să le aibă cele 37 de unități administrativ teritoriale membre, dacă nu erau în asociație.

– **Deci voi monitorizați costurile operatorului, în fapt cele practicate de Ecoaqua SA? Cele legate de serviciile oferite, în speță distribuția de apă și sistemul de colectare pentru apele uzate?**

– Sunt lucruri de explicat. Ultima creștere, cea de anul trecut a fost de fapt o ajustare. Spre exemplu, există cerere de modificare și există cerere de ajustare pentru prețul și tariful unor astfel de servicii. Cu ajustarea ai de-a face când actualizezi prețul cu rata inflației, cu evoluția generală a costurilor din economie. Și cu modificare de preț atunci când ai structuri de elemente de cost suplimentare.

– **E corect.**

– Și dau ca exemplu: pui în funcțiune o stație de epurare, asta înseamnă că ai de-a face cu element de cost suplimentar, la fel și preluarea în operare a sistemului unei localități membră ADI. Documentația, în ambele cazuri, este făcută de către operator, adică de firma Ecoaqua. Întreaga documentație este transmisă către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare.

– **Corect, către ANRSC.**

– Această autoritate avizează în baza istoricului de costuri...

– **Da, care înseamnă economic, de exploatare, de dezvoltare, de modernizare sau mai știm noi ce, rentabilizare, de protecția mediului etc. etc.**

– Iar cei de la ANRSC analizează fiecare factură plătită, întâmplarea face că am și lucrat în această instituție, îți iau fiecare element de cost, cu dovadă în spate, facturi, ștate de plată și așa mai departe, văd care sunt cheltuielile tale din producție și îți împarte la volumul fizic de producție pe care îl ai și-ți determină automat costul unitar pe produs, apoi prețul pe metrul cub de apă potabilă și pe apă uzată. Dacă tu nu ai această documentație solidă și foarte bine argumentată în spate, nu-ți aprobă prețul respectiv. Mai mult decât atât: poate să-ți dea alt preț față de cel pe care

l-ai propus. Spre exemplu, tu, ca operator, ai putea să te duci, azi, să soliciți un preț mai mic iar ANRSC să-ți spună, în urma analizei, că de fapt tu trebuie, conform reglementărilor legale, să ai un preț mai mare decât cel pe care l-ai propus. Al doilea aspect: noi, ca și asociație, după ce există avizul ANRSC, punem în discuție spre aprobare prețul și tariful respectiv. ADI îl discută în vederea aprobării numai în condițiile obținerii avizului structurii de specialitate, al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice. Deci nu sunt elemente de cost neacoperite, date din burtă... așa cum am mai auzit.

– Nu am zis așa ceva. Cine și-a permis să spună asta, să-și asume!

– Elementele de cost sunt foarte bine argumentate în fața unei autorități naționale în domeniul de reglementare. Semnătura pe preț se dă direct de secretarul de stat, tocmai pentru că are un regim special, fiind monopol de utilitate publică.

Diferențe de preț

– Să revenim în județ. Costul apei, la Jegălia, este unul, costul apei, la Dorobanțu, este altul. Noi știm de ce, dar vă rugăm pe dvs să explicați această situație.

– În cadrul asociației există localități în care s-au investit bani de pe Programul Operațional Sectorial de pe Mediu și localități în care nu s-au investit bani și se vor face investiții prin Proiectul Operațional de Infrastructură Mare. Aceste localități au un orizont de timp fericit în față. Va urma perioada de conformare la normele europene în domeniul mediului, moment în care fiecare unitate administrativ teritorială va fi amendată dacă nu are respectate normele referitoare la calitatea apei potabile, dar și a apei epurate. Majoritatea localităților din județ nu au apă potabilă, în momentul de față.

– Cam toate!

– Așa e. Iar sistemele de epurare sunt la pământ.

– Revenim: între Jegălia și Dorobanțu, haideți să spunem de ce sunt diferențe de preț. Să spunem că Jegălia, spre exemplu, face parte din altă asociație, din Raja Constanța, iar Dorobanțu, că am dat această comună ca exemplu, este în ADI Ecoaqua. Intenția noastră este aceea de a reveni la prețuri. Se întâmplă următorul fenomen: Raja Constanța...

– Raja Constanța are prețul cu 20 la sută mai mare decât cel practicat de operator, în cadrul ADI Ecoaqua.

– **Lucrăm pe cifre. Are 8,78 lei pe metrul cub de apă potabilă livrată și pe metrul cub de apă epurată. Dorim, iată, să clarificăm acest aspect legat de prețuri, pentru toată lumea. Operatorul dvs, Ecoaqua SA, este pe locul 27, din 45 de operatori regionali, ca preț practicat, pentru apa potabilă livrată și pentru serviciile de canal și epurare. Prețul mediu de livrare, pentru metrul cub de apă, la nivel național, este de 3,77 lei. Vă spunem: astea sunt date oficiale. La Călărași, metrul cub de apă potabilă livrată este de 3,77 lei. Asta dorim să subliniem: prețul practicat de operator, de Ecoaqua SA, este unul rezonabil raportat la celelalte prețuri practicate de ceilalți operatori regionali.**

– Mai mult decât atât, prețul este influențat de ceea ce se întâmplă pe piață, pentru că vorbim de un operator economic. Când tu ai această creștere mare a prețului la energie electrică, la gaze, a salariului minim pe economie, ce așteptări poți avea de la un operator economic care nu e altceva decât o societate comercială, cu costuri salariale, de producție etc.?

– **Asta spunem și noi: operatorul, Ecoaqua SA, nu este o unitate a statului, statul ăsta fiind o noțiune abstractă.**

– Da, înțeleg ce spuneți, mai există din păcate, percepția asta, puțin comunistă, de genul că firma este de stat, deci nu are costuri, nu are cheltuieli, fixăm noi un preț modic, ca să nu se supere lumea și vedem dacă și cum mascăm pierderea economică, cum gestionăm falimentul. De fapt, alta este situația, te supui unei realități economice. Operatorul respectiv trebuie să aibă inclusiv un profit minim. E drept, se poate lucra la diverse capitole, cel mai elocvent este cel

al pierderilor de pe rețea. Și aici, într-adevăr situația este una care necesită măsuri ferme. Acum, odată cu dezbaterea spre aprobarea noului plan de administrare, va fi asumată o scădere treptată a acestor pierderi, astfel încât să se îndrepte către un nivel rezonabil, în următorii 4 ani.

– Nu scăpați atât de ușor. Spuneam că media națională la metrul cub de apă potabilă este de 3,77. La Călărași, acesta este chiar de 3,77. La Roseți, spre exemplu, metrul cub de apă este de 1,80 lei. Vă rog, haideți să explicăm și de ce în comuna Roseți costă apa 1,8 lei pe metru cub.

– Pentru că apa de acolo nu prea poți să o consumi.

– În primul rând că nu face parte din ADI.

Se livrează apă industrială

– În localitățile din ADI care nu au apă potabilă, apa este livrată ca apă industrială. În momentul în care consumatorul primește apa respectivă, serviciul respectiv, și semnează contractul, știe că are apă industrială. Noi nu ne mințim utilizatorii. Asta e o chestiune de corectitudine. Îi spui omului: asta e apă industrială ce consumi, pentru că nu se supune normelor. Eu aflu că se discută peste tot în județ că apa este potabilă, dar în schimb știm că în majoritatea situațiilor nu o bea nimeni. Mă refer la cei din afara asociației.

– Dichiseni, Grădiștea, Borcea... Sunt comune unde vara nici nu este livrată apa sau este livrată pe bază de program.

– Unele UAT-uri au preferat să gestioneze singure un astfel de serviciu, este opțiunea și dreptul lor. Am văzut că se discută mult și despre puțuri. De ce nu folosim puțuri forate? În momentul de față, conform datelor pe care le avem, în județul Călărași, aproape întreaga pânză freatică este infestată cu diverși poluanți. A fost foarte greu să găsim o sursă din care să captăm apa, pentru stațiile de tratare. Există o problemă și la nivel de comune membre ADI, acestea au intrat în asociație după implementarea POS Mediu, drept urmare în sistemele acestora nu s-au făcut investiții din bani europeni.

Pentru următorul proiect POIM, cererea de finanțare este de 300 de milioane de euro, ar putea rezolva aproape în totalitate problema serviciului și la nivel rural. Suma este foarte mare pentru posibilitățile zonei noastre.

– E foarte mult, dar și foarte atractiv, pentru unii.

– Ar trebui să fie atractiv pentru toată lumea. Să ai o investiție de 300 de milioane de euro... Nu știu cine și-a permis sau își permite, vreodată, o investiție de 300 de milioane de euro, în județe precum Călărași și Ialomița. Își va permite vreodată Guvernul României să investească 300 de milioane în aceste două județe, în apă și canal? Eu cred că nu!

Guvernul risipește banii

– Vă contrazicem: Guvernul României își permite, spre exemplu la Valea Argovei, o comună de 2.500 de locuitori, să investească 5 milioane de euro, în apă și canal.

– Există puncte de vedere cum că localitățile mici își pot administra singure aceste servicii către populație. Părerea mea este că în momentul în care vor avea apă potabilă, prin implementarea de programe guvernamentale sau de alt tip, și își vor rezolva problema cu serviciul de apă și canal, vor trebui să aibă prețul corect, prețul corect la apă, prețul corect la canal. Este foarte dificil pentru o comunitate, care are un număr foarte mic de locuitori și care are o stație de tratare, nu mai spun de cea de epurare, cu anumite pretenții de operare și cu anumite consumuri deloc neglijabile, normale, incluse în factură și nu mascate prin cheltuieli ale primăriei, e foarte greu să aibă un preț sub cel al unui operator ca Ecoaqua, spre exemplu, care va avea, până la urmă, o strategie coerentă, sistematizată, la nivel de magistrale, astfel încât să poți produce apa într-un punct cât mai eficient pentru o arie cât mai mare, astfel încât să vinzi cât mai mult și să ai costurile cât mai mici, pe metrul cub de apă. Spre exemplu, ar fi fost foarte bine dacă apa care este produsă la Călărași ar fi fost vândută și în alte localități,

fapt care ar fi dus la scăderea costurilor unitare.

– **E o lege economică: vinzi mai mult, costurile sunt mai mici.**

– Corect! Ar fi fost mult mai simplu și pentru operator, dar și pentru celelalte localități. La un moment dat, când fiecare localitate care livrează apa în mod independent, va avea acest produs la prețul corect, se va întâmpla ca locuitorii să se uite la prețurile mai mici, din comunele unde livrează operatorul regional, iar atunci va veni întrebarea firească: de ce prețul apei din aria de operare a operatorului este mai mic decât prețul apei de la noi? Va apărea o presiune publică asupra factorilor decidenți, din administrație, din politică, iar multe UAT-uri vor dori să intre în ADI. În acel moment, membrii ADI se întreabă, în mod firesc: te accept? De ce și cum? Cu stația ta, de care nu am nevoie fiindcă mă costă, iar eu pot să aduc apă de la Călărași, costul fiind mai mic, cu stația ta de epurare, a cărei funcționare mă costă foarte mult, sunt zone în care nici nu ai de ce să o pui în funcțiune, mă refer la stația de epurare, câtă vreme nu prea ai ce duce acolo.

– **Ca la Ulmu!**

– Consumatorii din urban mic și rural se racordează mai greu la canalizare, deși este obligatorie acolo unde există rețea, aceasta este o realitate cu care ne confruntăm. Revenind la alimentarea cu apă, vom avea o stație de tratare, după implementarea programului POIM, la Fundulea, care va alimenta inclusiv zona Lehliu, coborând spre Dorobanțu, inclusiv Ulmu, iar o bună parte din aria de operare va fi alimentată de la Fundulea, iar în partea dinspre Budești, tocmai pentru că există probleme cu pânza freatică, apa va fi adusă de la București. Apa va fi transportată, pentru localitățile din zona Budești, din București.

Exemplele Oltenița și Slobozia

– **Pe zona Budești, însemnând Șoldanu, Crivăț, Vasilați, Gălbinași, nu ai ce și cât să sapi, pentru a capta efectiv apă potabilă. Nu există, oricât ai săpa, apă potabilă.**

– Poți face și asta, dar ca să o procesezi și să o aduci la gradul de potabilizare, costurile sunt uriașe. La Oltenița, că tot suntem în zonă, consumatorii au probleme cu mașinile de spălat, cu centralele termice, tocmai din cauza calității apei care e captată din puțurile forate. Dacă vrei și un alt exemplu, comparativ ca pondere cu municipiul Călărași, municipiul Slobozia, din punctul de vedere al apei potabile și al canalizării, este la pământ.

– **A avut o investiție majoră, în puțuri forate, apa fiind captată din zona Drajna.**

– Da. Dar bea cineva, din Slobozia, apa livrată de autorități? Se riscă cineva să facă lucrul acesta?

– **Vă spunem și cu ce prețuri, că le știm: metrul cub de apă rece, așa se facturează, apă rece, nu apă potabilă, este de 3,25 lei, la care se adaugă 9 la sută TVA. Apoi se mai facturează astfel: canal – 1,70 lei mc, plus 19% TVA, epurare – 1,07 lei mc, plus 19% TVA, taxă apometru – 0,08 lei mc, plus 19% TVA. Costul apei uzate, deci, e de 3,39 lei metru cub. Iar în Slobozia, cel puțin în zona estică, nu poți respira. Și dacă tot am ajuns la problema aceasta de captare a apei din puțurile forate, să amintim faptul că foarte mulți bani, din bugetul de la Călărași, s-au dus în astfel de puțuri săpate în zona Siderca. Există întrebarea de ce municipiul Călărași nu este alimentat cu apă din acele puțuri.**

– Din fericire, avem o stație de tratare în care s-au investit bani europeni și care ne aduce o apă de calitate, în Călărași, una din cele mai bune ape din zonă. Faptul că s-au făcut acele puțuri la un moment dat și cine și ce oportunitate a văzut în ele nu pot eu să comentez.

– **Sincer, senzația noastră este că acolo, în acele puțuri forate la Siderca, s-au spălat bani, asta e percepția noastră!**

– Personal nu pot să intru într-o discuție de genul ăsta, dar acele puțuri vor fi folosite ca sursă alternativă de alimentare cu apă.

Apa din puțurile de la Siderca

- Apa din acele puțuri, săpate în zona Siderca, e potabilă?

- Nu, nu e.

- Poate deveni potabilă?

- Da, dar cu costuri mari. Altfel nu mai aduceam la stația de tratare, apă din Dunăre. Iar toată această logică de a capta din Dunăre și nu din puțuri forate are în spate studii bine aprofundate, acestea fiind plătite tot din fonduri europene.

- Acele puțuri din zona Siderca ar putea asigura vreodată necesarul de apă potabilă pentru Călărași? Ca debit!

- Sincer, nu știu acest lucru, chiar nu cunosc parametrii privind debitul dar, în momentul de față, operatorul, dar și noi, vedem această sursă doar pentru cazuri extreme, care ar putea apărea sau nu.

- În plus, puțurile alea nu ar putea asigura operatorului, adică firmei Ecoaqua SA, întreaga apă necesară pentru întreaga arie unde activează.

- E foarte dificil, momentan nici nu se pune problema.

- Domnule Alin Drăgulin, se spune că apa din Bărăgan, apa de pe toată linia Dunării, e plină de nitriți, de nitrați, puțurile forate sunt niște povești, câtă vreme apa de-acolo e greu să o potabilizezi. Un primar din zonă avea o idee cu montarea unor filtre care să înlăture aceste chimicale.

- Știu acest lucru, dar e greu să-ți dai seama dacă problemele apei din locul respectiv se reduc la nitriți și nitrați. Ar trebui să mergeți la stația de tratare de la Călărași, să vedeți cât de complex este procesul de potabilizare a apei, acest lucru nu se rezumă doar la un filtru. Iar referitor la prețul apei...

Totul se reduce la interesul comunității

- Nu are sens să discutăm, v-am arătat statisticile, suntem pe locul 27 din 45 de asociații. Prețuri peste Călărași, ca să dăm exemple, sunt la Constanța, Pitești, Vâlcea, Ilfov, Reșița, Neamț, Năsăud, Mureș, Giurgiu, Satu Mare, Olt, Brăila, Petroșani, Arad, Deva, Brașov, Tulcea etc etc.

- Și prețul la metrul cub înseamnă prețul pentru 1.000 de

litri de apă. Ai 1.000 de litri de apă care se compară, ca preț, cu o sticlută de cola. Ce se întâmplă?! Noi, în momentul de față, vrem să atragem fondurile de pe Programul Operațional Sectorial de pe Mediu. Uniunea Europeană ia în considerare inclusiv limita de suportabilitate și, spre exemplu, pentru arealul unde ne desfășurăm noi activitatea, sunt luate în considerare venitul mediu, puterea de cumpărare, ce factură medie poate suporta populația. Presupunând prin absurd că noi nu am fi avut prețul ăsta și cu riscul de a duce operatorul la limita de a mai trăi sau de a falimenta, am fi avut un preț mai mic și, nu știu cum, printr-o minune, ar fi trecut de ANRSC și de toți ceilalți factori decidenți, în acest caz consultantul Uniunii Europene ar fi venit și ți-ar fi spus: bine, tu ai prețul 3 lei și poți să suporti 3,77, că eu așa ți-am calculat, în funcție de veniturile din zonă. Asta înseamnă că de la 3 lei, la 3,77, la volumul de apă pe care tu îl vinzi și îl vei vinde după ce implementezi proiectul, timp de 30 de ani tu ai putea să te împrumuți cu suma de care ai nevoie, iar banii ăștia tu îi poți suporta singur. Deci nu mai trebuie să-ți dau eu, Uniunea Europeană toți banii, poți să mai pui și tu. Cofinanțarea începe de la 11 la sută. Deci noi, dacă nu avem îndeplinit acest criteriu referitor la limita de suportabilitate, în momentul acela Uniunea Europeană spune să venim cu partea de cofinanțare de 11 la sută. 11 la sută din 300 de milioane înseamnă 33 de milioane de euro. Nu știu cine își asumă să plătească această sumă. Cred că e mai mult decât bugetul pe un al Primăriei Călărași sau al Consiliului Județean Călărași. Adică vorbim de foarte mulți bani, inclusiv ăștia 33 de milioane, nu vorbesc de cei 300 de milioane, pentru ceea ce înseamnă un buget local, în zona noastră. Deci tot la prețul acesta ajungeam, că altfel nu puteai atrage fondurile europene și ne trezeam că mai dăm și bani din buzunarul public, pe care oricum nu prea îi ai. Acest lucru ar fi fost într-un scenariu în care, printr-o minune, prețul ar fi putut să fie mai mic. Presupunând că s-ar fi putut întâmpla minunea asta, cu toate riscurile de rigoare, ar fi apărut această problemă pe care eu o văd drept majoră, în momentul de

față: aceea de a fi obligați să cofinanțăm, într-un procent destul de mare, aceste fonduri pe Programul Operațional Infrastructură Mare, lucru pe care nu cred că noi ni le-am fi putut permite. Este drept, nu avem, deocamdată, aprobată cererea de finanțare, iar competiția este una mare, pentru un disponibil de 5 miliarde de euro, pentru 42 de operatori. La un calcul simplu, 300 de milioane este mult peste medie. Operatorul din Giurgiu, spre exemplu, are cererea de 110 milioane, ca să facem o scurtă comparație.

– Să amintim și de CL 8, când, în Călărași, în rețelele de apă și canalizare s-a investit suma de 10 milioane de euro. Când, vreodată, ar fi putut face asta municipiul Călărași, din banii publici?

– În municipiul Călărași, lucrările din CL8, stația de pretratare, stația de tratare și stația de epurare reprezintă investiții de circa 40 de milioane de euro. Bugetul municipiului Călărași, pe investiții, din surse locale, pe an, înseamnă 1 milion de euro, dacă nu chiar mai puțin. Asta ar fi însemnat ca 40 de ani, municipiul Călărași, din surse locale, să nu fi investit nimic altceva decât în aceste lucrări, executate în câțiva ani, din alte fonduri europene. Precizez acest lucru ca să se înțeleagă, poate mai bine, ce înseamnă atragerea de fonduri europene pentru Asociație și cât sprijin înseamnă pentru comunitate.

– Domnule Alin Drăgulin, sunt pierderi pe rețea! Asta anunță un om care a fost directorul tehnic al operatorului timp de 20 de ani și treaba lui era tocmai asta, să nu fie pierderi pe rețea! În plus, nu e apa ieftină!

– Dacă ne-am apuca să facem un grafic comparativ cu creșterea prețurilor la celelalte utilități, cum ar fi gazul și curentul electric, ne-am da seama că prețul apei a crescut mai puțin. Celălalt aspect nu-l comentez.

– Mulțumim!